

Vyhodnotenie sociálnej starostlivosti v Meste Pezinok za rok 2017

Sociálna starostlivosť a sociálna pomoc sú dva veľmi často používané termíny v sociálnej práci. Často sa v praxi zamieňajú i napriek tomu, že sa vzťahujú k presne vymedzeným situáciám. Terminologické spojenie sociálna starostlivosť zdôrazňuje celospoločenský charakter starostlivosti. Na jej podporu existujú sociálne inštitúcie, organizácie alebo občianske združenia, ktoré vytvárajú sociálnu sieť, prostredníctvom ktorej sa sociálna starostlivosť realizuje. Sociálnu starostlivosť vo vnútri štátu môžeme chápať ako určitý dohľad či patronát štátu nad osudmi svojich občanov. Sociálna starostlivosť vystupuje ako širší pojem, pričom zahŕňa v sebe aj obsah pojmu sociálna pomoc. Zmyslom sociálnej pomoci je preklenúť sociálnu, alebo hmotnú núdzu a vrátiť občana do normálnej situácie, aby bol ďalej sám schopný riešiť svoje problémy a prevziať zodpovednosť za svoje konanie a fungovanie. Sociálna pomoc je založená na prioritnom riešení potrieb občana. Zabezpečuje sa prostredníctvom sociálnych služieb, sociálno-právnej ochrany, riešením sociálnej núdze, riešením hmotnej núdze a to prostredníctvom metód a techník sociálnej práce, ktoré má sociálna práca k dispozícii. Sociálna pomoc sa poskytuje vždy na základe individuálneho zhodnotenia a výberu vhodného postupu pri riešení konkrétnej situácie.

Ak sa človek ocitne v sociálnej alebo hmotnej núdzi má právo na takú pomoc, ktorá mu zabezpečí základné životné podmienky.

Sociálna starostlivosť v sebe zahŕňa sociálnu prevenciu, riešenie hmotnej, alebo sociálnej núdze občana. Sociálna núdza je stav, keď si občan nedokáže zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, starostlivosť o svoju domácnosť, ochranu a uplatnenie svojich práv a právom chránených záujmov, alebo kontakt so spoločenským prostredím. Vhodnými formami riešenia sociálnej núdze občana je potom napríklad poskytnutie sociálneho poradenstva, alebo vhodného druhu a formy sociálnej služby. Mesto Pezinok sa snaží eliminovať nepriaznivé sociálne situácie prostredníctvom sociálnych služieb, sociálno-právnej ochrany, riešením sociálnej núdze, riešením hmotnej núdze a to prostredníctvom metód a techník sociálnej práce. Sociálna pomoc sa poskytuje vždy na základe individuálneho zhodnotenia rizík. Pri hodnotení rizík a možností pomoci sa opierame vždy o súčasne platnú legislatívu. Najdôležitejším právnym predpisom pre činnosť nášho oddelenia je zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z., ktorý je každoročne novelizovaný a reaguje tak na aktuálne výzvy v oblasti sociálnej pomoci.

V januári 2014 prišla jedna z najrozsiahlejších noviel zákona o sociálnych službách, ktorá sa svojou systémovou povahou významne líšila od tých predchádzajúcich. Pokiaľ v tých predchádzajúcich novelách boli jednotlivé zmeny roztrúsené medzi rozličné aspekty sociálnych služieb, táto novela sa značnou časťou svojho obsahu koncentruje do otázok kvality sociálnych služieb a ich hodnotenia. Systémy šandardizácie kvality nie sú prevažne založené na uplatňovaní štandardov – ako robiť kvalitu, ale skôr sú zamerané na štandardy – ako kvalitu hodnotiť. Doterajšie neustále odkladanie účinnosti zákona v oblasti hodnotenia kvality sociálnych služieb je odôvodňované nutnosťou a nevyhnutnosťou dôkladnejšej prípravy poskytovateľov sociálnych služieb, a to dôslednejšou znalosťou metodiky hodnotenia, dôslednejšou prípravou jednotnej metodiky hodnotenia zo strany kontrolných orgánov, ale tiež zvýšenými nárokmi na plnenie personálnych štandardov, technických a iných požiadaviek, spojených so zvýšením mzdových a ostaných nákladov. Navrhovaný odklad pôsobnosti vytvára časový priestor na zavedenie podmienok kvality do aplikačnej praxe. Posledná novela, ktorá je účinná od 1.1.2018 opätovne odsunula termín hodnotenia podmienok kvality z termínu 31.12.2017 na nový termín 1.9.2019. Týmto dátumom bol stanovený hraničný termín, kedy všetci poskytovatelia sociálnych služieb, či verejní, alebo neverejní budú musieť plniť všetky podmienky kvality sociálnych služieb tak, ako ich určuje zákon. Neplnenie podmienok ustanovených zákonom, bude mať za následok stratu oprávnenosti poskytovania sociálnych služieb – výmazom z registra poskytovateľov sociálnych služieb.

Zákon o sociálnych službách upravuje povinnosť poskytovateľov sociálnych služieb, okrem iných povinností, plniť podmienky kvality v oblasti dodržiavania ľudských práv a slobôd, procedurálnych podmienok, personálnych podmienok a prevádzkových podmienok a v nich ustanovené povinnosti (okrem iného):

- Poskytovateľ sociálnej služby je povinný plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa soc. služby, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa sociálnej služby
- Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnych služieb na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov
- Plniť požiadavky na vnútorné prostredie budov a minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia

- Plniť všeobecné technické požiadavky na výstavbu a všeobecné technické podmienky na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- plniť ostatné podmienky kvality v oblasti:
  - dodržiavania ľudských práv a slobôd (hodnotené budú 3 kritéria, pre každé kritérium treba mať vypracované dokumenty na základe ktorých bude možné zhodnotiť, ako sa dodržiavajú a tiež treba pravidelne vyhodnocovať ako sa aplikujú v praxi)
  - procedurálne podmienky (hodnotených bude 10 kritérií, pre každé kritérium treba mať vypracované dokumenty a tiež aplikačné nástroje, aby bolo možné skontrolovať ako sa priebežne a pravidelne uplatňujú v praxi)
  - personálne podmienky (hodnotené budú 4 kritériá, pre každé kritérium treba mať vypracované dokumenty a tiež aplikačné nástroje, aby bolo možné skontrolovať ako sa priebežne a pravidelne uplatňujú v praxi)
  - prevádzkové podmienky (hodnotené budú 4 kritériá, pre každé kritérium treba mať vypracované dokumenty a tiež aplikačné nástroje, aby bolo možné skontrolovať ako sa priebežne a pravidelne uplatňujú v praxi)
- uskutočňovať pravidelne program supervízie, tak na riadiacich pozíciách, ako aj pre pracovníkov v priamom kontakte s klientom sociálnych služieb.

Požiadavka zvyšovania kvality sociálnych služieb reaguje na trendy uplatňované v rámci EÚ a na dodržiavanie medzinárodných záväzkov SR v ľudskoprávnej oblasti.

Nakoľko procesy nastavenia a vypracovania podmienok kvality v sociálnych službách nie sú jednoduchou záležitosťou a prvé „skúšobné“ kontroly ukazujú, že poskytovatelia sociálnych služieb bez pomoci „manažérov kvality“ – erudovaných odborníkov v tejto oblasti, nie sú schopní takéto podmienky kvality sami vypracovať a implementovať do praxe, rozhodli sme sa nadviazať spoluprácu s odborníkmi v tejto oblasti. Koncom roka 2016 sme vysúťažili dodávateľskú firmu (Tabita s.r.o), ktorá s nami v roku 2017 spolupracovala v oblasti vypracovania postupov pre plnenie podmienok kvality sociálnych služieb a s tým súvisiacou úpravou dokumentov a smerníc, nastavenia optimálneho personálneho obsadenia a tiež prevádzkových podmienok, tak ako to určuje zákon. Prvým krokom tejto firmy bolo oboznámenie sa s celou dokumentáciou súvisiacou s poskytovaním sociálnych služieb, tlačivá, smernice, rozhodnutia..., ďalej so zavedenými

procesmi pri poskytovaní sociálnych služieb, priestormi v ktorých sa sociálne služby poskytujú, ich vybavenosťou, s personálnym obsadením, počtom a kvalifikáciou všetkých zamestnancov zabezpečujúcich sociálne služby, ich financovaním. Na základe týchto informácií vypracovali audit kvality sociálnych služieb. V audite hodnotili všetky oblasti, tak ako sú uvedené vyššie, tak ako by ich hodnotili a posudzovali hodnotitelia podmienok kvality. Dosiahnutá úroveň vo všetkých kritériách dosiahla hodnotu 48,33%. Táto hodnota nie je dostatočná, a ak by Mesto neprijalo žiadne opatrenia k zlepšeniu tohto stavu, nebolo by možné, aby Mesto na takejto úrovni ďalej poskytovalo sociálne služby. Minimálna úroveň bodového a percentuálneho hodnotenia, aby poskytovateľ sociálnych služieb mohol poskytovať svoje služby je min. 60%. Na základe týchto zistení firma odporučila, aké dokumenty treba vypracovať, dopracovať, resp. upraviť, aké procesy a postupy treba zaviesť do poskytovania sociálnych služieb, aké sú treba zmeny v personálnom obsadení, aké opatrenia urobiť na zlepšenie stavu v každej oblasti hodnotenia. Pre informáciu uvádzame niektoré závery a odporúčania ktoré firma navrhla: čo sa týka **priestorového vybavenia** – popísať typologicky izby, ako ich vybavenie, popísať možnosť vybavenia izieb klientmi, zapracovať do prevádzkového poriadku ustanovenia k zaisteniu tepelnej pohody, spracovať základný postup pre náhradu škody spôsobenej klientovi, presnejšie opísať spôsob využívania a kumulácie spoločenských priestorov. Čo sa týka **obyvateľa, klienta** - spracovať klasifikáciu potrieb klientov, tak aby bolo možné spracovať posúdenie rizík, zapracovať do dokumentácie vykonávané opatrenia pred nástupom klienta, používané diagnostické metódy, nástroje monitoringu spokojnosti, spôsob sprevádzania pri umieraní, popísať odborné koncepcie alebo modely, podľa ktorých sa riadia odborné činnosti, spracovať metodiku pre sociálne poradenstvo. Čo sa týka **pracovníkov** - prehodnotiť existujúcu organizáciu riadenia jednotlivých druhov sociálnych služieb, doplniť pracovníkov pre sociálnu rehabilitáciu, manažovanie a udržiavanie podmienok kvality, zaškolovanie nových pracovníkov, spracovať personálne plány na zapracovanie nových pracovníkov ako súčasť personálnej práce v sociálnych službách, uviesť do praxe plány na zaškolovanie nových pracovníkov, popísať systematizáciu vzdelávania pracovníkov v sociálnych službách. Čo sa týka **financovania a hospodárenia** - spracovať činnosti hospodárskych oblastí a infraštruktúry, spracovať plánovanie infraštruktúry a naviazať ho na činnosti spojené s prípravou a čerpaním rozpočtu a iné.

Všetky tieto závery a odporúčania vytvorili základný rámec jednak odbornej práce našich zamestnancov, ale tiež spustenie ďalšej etapy spolupráce s firmou Tabita. Počas celého roku 2017 prebiehali ďalšie stretnutia a aktivity spojené s napĺňaním stanovených

úloh. Firma Tabita zrealizovala školenie personálu sociálnych služieb v problematike podmienok kvality, vypracovali príručku implementácie podmienok kvality a výkladový slovník. V Zariadení opatrovateľskej služby sme pod odborným vedením firmy zaviedli do praxe opatrovateľský model a opatrovateľskú dokumentáciu, zaviedli sme do praxe výkon supervízie, zaviedli sme do praxe spracovanie individuálnych plánov klientov, vybavili sme výdajňu stravy v ZOS potrebným technickým a materiálnym vybavením, pripravili sme v súvislosti s napojením na rozpočet pre rok 2018 obsadenie novovytvorených pracovných miest pre činnosť sociálnych služieb v ZOS – miesto inštruktora sociálnej rehabilitácie, na MsÚ kumulovanú funkciu pre manažéra kvality a inštruktora odbornej praxe. Stále sa ešte pracuje na dopracovaní odbornej dokumentácie, smerníc, príručiek, poriadkov..., nakoľko problematika je veľmi rozsiahla. Predpokladáme, že rôzne úpravy a doplnenia budú prebiehať i nasledujúci rok 2018. Nastavenia podmienok kvality v sociálnych službách je dlhodobý, náročný proces, ktorý si vyžaduje nielen aktívny a profesionálny prístup všetkých zamestnancov v sociálnych službách, ale tiež ďalších erudovaných odborníkov, ktorí budú ďalej podmienky kvality nastavovať, udržiavať a ďalej rozvíjať. V roku 2017 sa nám podarilo naštartovať a spustiť celý tento proces, čo je však iba malý krok k dosiahnutiu cieľa. Teraz je dôležité udržať tento proces, ďalej pokračovať a rozvíjať nastavené smerovanie tak, aby sa sociálne služby Mesta mohli v nasledujúcich obdobiach posúvať smerom dopredu, t.j. neustále rozvíjať a prispôbovať požiadavkám súčasnej doby.

Pokiaľ sme vyššie spomínali, že v roku 2014 prišla jedna z najrozsiahlejších noviel zákona o sociálnych službách, musíme skonštatovať že i v priebehu roka 2017 prišlo k doplneniu a zmene zákona, ktorá priniesla zmenu predovšetkým v tom, že vyšpecifikovala zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku ako nový druh sociálnej služby a tiež priniesla pre nás podstatnú zmenu v systéme výpočtov obsadenosti miest v Dennom stacionári (ambulantnej sociálnej služby). Podľa nových podmienok nárok na finančný príspevok zo štátneho rozpočtu v súlade s novou právnou úpravou nevzniká na miesto, na ktorom sa počas 20 a viac po sebe nasledujúcich pracovných dní neposkytuje sociálna služba z dôvodu neuzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, alebo sa neposkytuje sociálna služba z dôvodu neprítomnosti klienta (aj z dôvodu napr. hospitalizácie), alebo sa poskytuje sociálna služba v menšom rozsahu ako 80 hodín. To znamená, že takéto podmienky dokáže plniť iba veľmi málo poskytovateľov sociálnych služieb a vedie k nemožnosti čerpať príspevky zo štátneho rozpočtu. Koncom roka 2017 sa začala pripravovať ďalšia rozsiahla novela zákona, ktorá nadobudla účinnosť od

1.1.2018. Novela zákona priniesla opäť mnohé zmeny, hlavne však v oblasti financovania sociálnych služieb. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len Ministerstvo práce) počíta s tým, že prijatím novely zákona o sociálnych službách sa zefektívni systém viaczdrojového financovania, a to vďaka zavedeniu príspevku podľa stupňa odkázanosti pre všetkých zriaďovateľov rovnako. Štát by tak mal z finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu zabezpečiť spolufinancovanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na lokálnej i regionálnej úrovni a verejných poskytovateľov týchto sociálnych služieb na lokálnej úrovni. Poskytnutý finančný príspevok bude účelovo viazaný na spolufinancovanie ekonomicky oprávnených nákladov na mzdy a odvody zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby. *"Takto ustanovený mechanizmus posilní viaczdrojové financovanie sociálnych služieb a prispeje k ich dlhodobej udržateľnosti a dostupnosti, prispeje tiež k podpore zamestnanosti a zamestnateľnosti a riešeniu úrovne odmeňovania zamestnancov v sociálnych službách,"* predpokladá ministerstvo.

Spolufinancovanie sociálnych služieb prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva práce je podľa doterajšej právnej úpravy rozdelené len podľa druhu sociálnej služby a je viazané na počet miest podľa stavu registra poskytovateľov sociálnych služieb. Vo výške finančného príspevku sa nerozlišuje, o akú formu poskytovanej sociálnej služby ide. Podľa novej právnej úpravy budú financie poskytované podľa stupňa odkázanosti jednotlivých klientov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb. Novelou zákona sa má tiež zvýšiť povinný zostatok z príjmu prijímateľa domácej opatrovateľskej služby z doterajšej výšky najmenej 1,4-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu na 1,65-násobok sumy životného minima. Tento krok sa podľa ministerstva práce negatívne premietne do príjmovej časti rozpočtov obcí.

Prijatie novely zákona bude mať negatívny vplyv na štátny rozpočet. V budúcom roku by si mali zmeny zo štátnej pokladnice vyžiadať 44,7 milióna eur, v roku 2019 by mal vplyv predstavovať 59,2 milióna eur a v roku 2020 majú náklady dosiahnuť 65,9 milióna eur.

Sociálna pomoc pre seniorov

Rôzne druhy a formy sociálnej pomoci pre seniorov patrili aj v roku 2017 naďalej k najdôležitejším prioritám v činnosti nášho oddelenia. Najčastejšou formou riešenia problémov občana v seniorskom veku, bolo poskytovanie sociálneho poradenstva, alebo poradenstvo pri výbere vhodného druhu a formy sociálnej služby a vyhotovovanie posudkov a rozhodnutí o odkázanosti na rôzne druhy sociálnych služieb. Optimálna forma starostlivosti o seniorov je starostlivosť poskytovaná v ich domácom prostredí. Väčšina starších občanov chce zostať vo svojich domácnostiach tak dlho, ako je to možné, čo závisí predovšetkým na zdravotnom stave seniora a jeho sociálnom zázemí. Napriek k súčasným a vládou deklarovaným trendom vo vývoji sociálnych služieb je poskytovať sociálne služby čo najviac v prirodzenom prostredí občana, v porovnaní s ambulantnými i terénnymi službami sú inštitucionálne sociálne služby u nás naďalej najžiadanejšími a najviac poskytovanými službami. Je pravdepodobné, že stále vysoký záujem o pobytové služby je ovplyvnený do určitej miery pasivitou ľudí pri riešení vlastnej sociálnej situácie, snahami o riešenie bytovej otázky rodiny, či celospoločenským trendom delegovať zodpovednosť rodiny na štát, čo svedčí tiež o úpadku významu úlohy rodiny v rámci celej spoločnosti. Rozhodnutie stráviť poslednú etapu života v zariadení sociálnych služieb je však stále najčastejšou formou požiadavky našich seniorov možno aj preto, že majú strach zo straty sebestačnosti a prílišnej závislosti od pomoci svojich blízkych, resp. ich absencie.

V roku 2017 Mesto Pezinok zabezpečilo posúdenie odkázanosti na sociálnu službu pre 76 seniorov, ktorým bolo celkovo vydaných 182 rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu (rok 2015 - 70, rok 2016 – 79 posúdených seniorov). Najväčší záujem seniori a ich rodinní príslušníci prejavili o vyhotovenie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu v Zariadení pre seniorov – 70 rozhodnutí, o odkázanosti na sociálnu službu v Zariadení opatrovateľskej služby - 64 rozhodnutí a 48 rozhodnutí bolo vydaných pre odkázanosť na Opatrovateľskú službu v domácnosti seniora.

Legislatívny rámec a oporu pre sociálnu prácu so seniormi nachádzame predovšetkým:

- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Opatrovateľská služba

Jednou z dôležitých a neustále viac propagovaných foriem poskytovania sociálnych služieb je poskytovanie opatrovateľskej služby v prirodzenom prostredí klienta. Je osvedčenou a veríme, že aj pre budúcnosť perspektívnou a čoraz viac žiadanejšou sociálnou službou. Opatrovateľská služba poskytovaná v prirodzenom prostredí je tou formou poskytovania sociálnych služieb, ktorá si zaslúži pozornosť všetkých zainteresovaných. Napriek tomu, že býva jednou z prvých volieb medzi službami, je momentálne jednou z najťažšie personálne zabezpečiteľnou sociálnou službou. V súčasnej dobe síce existuje už dostatok spoločností, ktoré poskytujú pre opatrovateľky vzdelávacie kurzy (vzdelanie vyžaduje zákon o sociálnych službách), avšak opatrovateľky po absolvovaní kurzu idú radšej pracovať do zahraničia, kde sú za túto prácu lepšie finančne ohodnotené. Na našom pracovnom trhu a nie iba v našom meste, je preto neustály nedostatok opatrovateľiek a s tým samozrejme vyskytujúci sa problém - možnosť poskytnúť a zabezpečiť uvedenú sociálnu službu.

Opatrovateľská služba podľa § 41 zákona č. 448/2008 Z. z. je sociálna služba, ktorá sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá:

a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II .stupeň (podľa Rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu)

b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe:

- a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
- b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie
- c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu
- d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosu chorobou a pri ochorení touto nákazou.

Začiatkom roku 2016 Implementačná agentúra MPSVaR SR vyhlásila výzvu na projekt – Podpora opatrovateľskej služby v rámci operačného programu Ľudské zdroje. Do

uvedeného projektu sa prihlásilo aj Mesto Pezinok, napriek tomu, že tak ako pri každom projekte finančne podporovanom EÚ, je i tento veľmi administratívne náročný a zvyšuje administratívne zaťaženie viacerých zamestnancov, ale i samotné opatrovatelky. IA MPSVaR podpísala s Mestom Pezinok zmluvu o spolupráci a od 1.12.2016 sme spustili realizáciu projektu. Z finančných zdrojov, ktoré môže Mesto mesačne získať, sme sa rozhodli upraviť mzdové ohodnotenie opatrovateliek, aby sme aj takýmto spôsobom podporili záujem o výkon tohto povolania. Tento projekt by mal trvať do 31.7.2018. Počas realizácie projektu vykonala IA MPSVaR kontrolu na mieste dňa 14.06.2017. Predmetom kontroly na mieste bolo dodržiavanie podmienok Zmluvy o spolupráci č. N2016006001 (vrátane dodatkov); dodržiavanie Príručky pre zapojené subjekty do NP POS, fyzický súlad podkladov s aktuálnym stavom daného projektu; vecná realizácia projektu, čestné vyhlásenia k poskytnutiu finančných prostriedkov za výkon, osobné spisy zamestnancov poskytovateľa - opatrovateliek (najmä pracovná zmluva, dodatky k pracovnej zmluve, pracovná náplň, splnenie kvalifikačných predpokladov) a ďalšie náležitosti v súlade so Zákonníkom práce, účtovné doklady (najmä bankové výpisy, mzdové listy, výplatné pásky, prihlášky/odhlášky do poisťovní, evidencia dochádzky, potvrdenia o prebratí stravných lístkov, dovolenkové lístky, OČR, PN, priepustky) opatrovateliek za obdobie december 2016, január, február 2017. Výstupom kontroly na mieste bola zaslaná Mestu Pezinok správa o vykonaní kontroly na mieste, pričom neboli zistené žiadne nedostatky pri realizácii uvedeného projektu. Počas realizácie projektu má OS prideleného koordinátora z IA MPSVaR, ktorý pravidelne vykonáva kontroly opatrovateliek v domácnosti opatrovaného.

Počas roka 2017 aj v OS firma Tabita s.r.o., spolupracovala v oblasti vypracovania postupov pre plnenie podmienok kvality sociálnych služieb a s tým súvisiacou úpravou dokumentov a smerníc tak, ako to určuje zákon č. 448/2008 o sociálnych službách a preto sme v opatrovateľskej službe v mesiaci máj 2017 zaviedli opatrovateľský model podľa **prof. Moniky Krohwinkel** a uskutočňovali sme pravidelnú supervíziu na individuálnej ako aj skupinovej úrovni pod vedením akreditovanej supervízorky PhDr. Magdalény Točíkovej.

Opatrovateľská služba sa poskytuje priamo v prirodzenom prostredí prijímateľa sociálnej služby v pracovných dňoch, maximálne 7,5 hod. /denne. Opatrovateľskou službou sa poskytujú tie úkony, ktoré sú uvedené v Zmluve o poskytovaní sociálnej služby medzi poskytovateľom a prijímateľom sociálnej služby.

Opatrovateľská služba je veľmi náročnou pre opatrovatelky, ktoré vykonávajú túto službu, má svoje špecifiká, najvýznamnejším špecifikom je vykonávanie služby v domácom prostredí klienta. Opatrovateľky sa stretávajú s množstvom rôznorodých klientov, rodín, situácií. Táto služba prináša so sebou výskyt a nutnosť riešenia etických dilem a problémov, s ktorými sa stretávajú opatrovatelky vo všeobecnosti.

Úhradu za opatrovateľskú službu platí občan v hotovosti do pokladnice v ZOS na Komenského 23, alebo bankovým prevodom podľa skutočného rozsahu poskytnutých úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivít za kalendárny mesiac, v ktorom sa opatrovateľská služba poskytla, najneskôr do 15. dňa nasledujúceho mesiaca. Výška úhrady bola stanovená VZN č. 3/2016 o úhradách za sociálne služby a záujmovo – vzdelávacie aktivity pre seniorov, zriadené a poskytované v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Pezinok. Výška úhrady za opatrovateľskú službu je stanovená na 1,70 eur/hodinu.

V roku 2017 sa poskytovala sociálna služba – opatrovateľská služba v domácnosti v priemere mesačne 24 klientom, nových služieb bolo zahájených 7 (11 klientov/2017), ukončené boli 3 zmluvy o poskytovaní OS z dôvodu inštitucionalizácie v inom zariadení sociálnych služieb, 4 úmrtia, vyradených žiadostí z evidencie doručených žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby v počte 6 (z dôvodu odmietnutia, úmrtia). Službu poskytoval personál v priemere 17 opatrovateliek (o cca 2 menej ako v roku 2016), 1 vedúca opatrovateľskej služby a 1 koordinátor sociálnych služieb, 1 hospodárka, prijaté boli 2 nové erudované opatrovatelky a 2 zamestnanci ukončili pracovný pomer. Tak ako každý rok i tento rok, boli personálu poskytnuté ochranné pracovné prostriedky, vrátane ochranných a regeneračných krémov. Počas roka boli vykonávané kontroly dodržiavania pracovného času u opatrovaných našich zamestnankýň, zisťovaná spokojnosť klientov formou osobných návštev v domácnostiach, nedostatky neboli zistené žiadne. Priemerný vek klientov, ktorým sa poskytovala opatrovateľská služba v roku 2017 bol 78 rokov.

Tab 1 - OS

	2017
Počet opatrovateliek	17
Počet opatrovaných za rok 2017	24
Príjem za opatrovanie	40 286,00 €
Počet odopatrovaných hodín	22952,8 hod.
Schválený rozpočet na OS na rok 2017	300 345,00 €
Získané finančné prostriedky z projektu	55 263,00 €

Zariadenie opatrovateľskej služby, Komenského 23, Pezinok

Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS) poskytuje sociálnu službu **na určitý čas** plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu. Podľa § 36 ods.2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách sa v ZOS:

a) poskytuje:

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
2. sociálne poradenstvo
3. sociálna rehabilitácia
4. ošetrovateľská starostlivosť
5. ubytovanie
6. stravovanie
7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva

b) vytvárajú podmienky na úschovu cenných vecí

Zariadenie opatrovateľskej služby (ďalej ZOS) na Komenského ul. má kapacitu 18 miest v deviatich izbách, z toho je päť dvojlôžkových, dve trojlôžkové a dve jednolôžkové izby.

Mesto Pezinok, ako poskytovateľ sociálnych služieb požiadalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVaR) na základe žiadosti poskytovateľa sociálnych služieb o finančnú dotáciu na rok 2017 vo výške 69 120 €. V prípade neobsadenosti sa alikvotná časť finančnej dotácie musí vrátiť v zúčtovaní za rok 2017 v období od januára do marca nasledujúceho roka. Dotácia na rok 2017 z finančného príspevku poskytnutého z rozpočtu MPSVaR na financovanie sociálnej služby, podľa druhu sociálnej služby a počtu miest nebola vyčerpaná na 100% a preto Mesto Pezinok ako prijímateľ finančného príspevku zúčtovalo finančný príspevok na rok 2017 v sume **904,72,-€** za 2 neobsadené miesta z dôvodu dlhodobej hospitalizácie klientov $(1 \times 33) + (1 \times 53) = 86 \text{ dní} \times 10,52\text{€/1miesto/1 deň}$.

Počas roka 2017 v ZOS firma Tabita s.r.o., spolupracovala v oblasti vypracovania postupov pre plnenie podmienok kvality sociálnych služieb a s tým súvisiacou úpravou dokumentov a smerníc, nastavenia optimálneho personálneho obsadenia a tiež prevádzkových podmienok tak, ako to určuje zákon č. 448/2008 o sociálnych službách. V Zariadení opatrovateľskej služby sme preto v mesiaci marec 2017 zaviedli

opatrovateľský model podľa **prof. Moniky Krohwinkel**, zaviedli sme individuálne plány, plán sociálnej rehabilitácie, proces individuálneho plánovania s programom sociálnej rehabilitácie, plán zamedzenia vzniku rizikových situácií, pričom ide o rozsiahlu administratívnu agendu, na ktorej pracuje interdisciplinárny tím s klientom ako aj jeho rodinou. Na základe odporúčania od Tabita s.r.o. sme v roku 2017 zrealizovali z rozpočtu mesta školenie pre koordinátora sociálnych služieb (inštruktor sociálnej rehabilitácie v sume 235,-€), zakúpili sme odbornú literatúru na vytvorenie odbornej knižnice pre individuálne vzdelávanie personálu, uskutočňovali sme pravidelnú supervíziu na individuálnej ako aj skupinovej úrovni pod vedením akreditovanej supervízorky PhDr. Magdalény Točíkovej a zúčastnili sme sa sympózia v sídle firmy Tabita v Holíči na odbornej konferencii so samotnou prof. M. Krohwinkel.

Za významné pri poskytovaní starostlivosti o seniorov v Zariadení opatrovateľskej služby považujeme nadviazanie spolupráce so Strednou odbornou školou pedagogickou v Modre. Žiačky SOŠ pedagogickej vykonávajú každý štvrtok v dopoludňajších hodinách odbornú prax v Zariadení opatrovateľskej služby pri výkone opatrovateľských úkonov, čím si precvičujú nadobudnuté vedomosti pri starostlivosti o seniorov priamo v praxi a tým sú zároveň nápomocné našim zamestnankyniam ale aj našim seniorom.

Celodenné stravovanie v Zariadení opatrovateľskej služby zabezpečuje od 1.1.2017 dodávateľským spôsobom HOOTS, s.r.o., ktorá podľa zákona č. 448/2008 zabezpečuje v zariadení s celoročnou pobytovou sociálnou službou celodenné stravovanie, a to: raňajky, obed, a večeru, a dve ďalšie jedlá, pri diétnom stravovaní tri ďalšie jedlá.

V ZOS pracuje 1 zdravotná sestra, 9 erudovaných opatrovateľiek, 1 vedúca, 1 hospodárka, 1 upratovačka a 1 koordinátor sociálnych služieb. Pracovný pomer v roku 2017 ukončili tri zamestnankyne (2 opatrovateľky a 1 hospodárka pre ZOS a DS), avšak jedna opatrovateľka je na dlhodobej PN od 11/2016, ktorá bola ihneď nahradená novou erudovanou zamestnankyňou na zastupovanie počas PN a prijaté boli 2 erudované opatrovateľky.

Do ZOS boli v roku 2017 prijatí 14 klienti, 7 prešli do iných zariadení sociálnych služieb (ZpS a ŠZ), 2 klienti ukončili pobyt v ZOS z dôvodu návratu do prirodzeného prostredia, 6 klienti zomreli a vyradení z evidencie doručených žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bolo 11 žiadateľov - (odmietnutie, úmrtie).

Z rozpočtu mesta sme v roku 2017 zakúpili PC pre zdravotnú sestru a pre novovzniknuté pozície Inštruktora sociálnej rehabilitácie, sociálneho pracovníka notebook, kancelárske potreby, čistiace a dezinfekčné prostriedky, infúzny stojan, evakuačné vaky

pre imobilných klientov, fixačné popruhy na invalidné vozíky, nerezový umývací stôl so sifónom do kuchyne, 3 elektricky polohovateľné postele, ohrievač Sencor, sušičku na prádlo Gorenje, 2 germicídne žiariče, pre pokojnejší spánok klientov sme zabezpečili nepremokavú prateľnú posteľnú bielizeň vankúše, paplóny a froté návleky, pre 4 opatrovateľky sme zabezpečili odbornú spôsobilosť na epidemiologicky závažnú činnosť pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov na RÚVZ, zabezpečili sme kurz pre Inštruktora sociálnej rehabilitácie, zakúpili sme odbornú literatúru.

V Zariadení opatrovateľskej služby majú inštitucionalizovaní klienti možnosť objednať si doplnkové služby, ako je pedikúra, manikúra, kadernícke a iné služby priamo do zariadenia, alebo tieto služby majú možnosť využiť bežným spôsobom priamo v prevádzke poskytovaných služieb v regióne, čo samozrejme závisí od individuálnych možností klientov. Náležitú pozornosť venujeme aj duchovným potrebám klientov, ktoré sú zabezpečované aj priamo v ZOS.

Voľnočasové aktivity vychádzajú zo záujmov a potrieb klientov. Organizujú sa rôzne besedy, vystúpenia detí z materskej školy a žiakov základných škôl, účasť na rôznych akciách, v ZOS niekoľkokrát v roku vystupuje aj folklórny súbor Radosť, tanečný súbor, ďalej sa uskutočňovali spoločné oslavy narodenín a prechádzky v záhrade a blízkom okolí, návštevu cukrárne a výlet do Pezinského parku. Na zabezpečenie aktívneho využívania voľného času klientov sa využíva pracovná terapia, muzikoterapia, biblioterapia a iné. V roku 2017 sa nám podarilo uskutočniť s bezprostredne susediacou materskou školou - MŠ Bystrická niekoľko spoločných aktivít pre deti a seniorov, ktoré mali veľký úspech, predovšetkým však II. ročník Olympijského festivalu, kde si deti a seniori zmerali svoje sily v športových disciplínach, ako spoločný beh okolo prekážok, chytanie lopty, a. i., všetky disciplíny boli koncipované tak, aby podporovali vzájomnú komunikáciu a spoluprácu medzi deťmi a seniormi. Spoločné podujatia boli prínosné a obohacujúce pre deti i seniorov. V októbri 2017 sa v rámci mesiaca „úcty k starším“, deti so seniormi zahrali spoločenské hry, kde si obe skupiny precvičili jemnú i hrubú motoriku, obratnosť a trpezlivosť. No a napokon v decembri deti spoločne s „babičkami“ piekli vianočné pečivo, spoločne si zaspievali vianočné pesničky a „naše babičky“ porozprávali zvedavým deťom, ako sa na sviatky pripravovali keď boli ony v ich veku. Klientom ZOS darovali manželia Hanúskovi z ATV keramický betlehém, ktorý nám bude nielen zdobiť interiér, ale vytvárať príjemnú atmosféru počas nasledujúcich vianočných sviatkov.

Zariadenie spolupracuje tiež s príbuznými klientov, v prípade potreby ich informuje o zdravotnom aj celkovom stave klientov a o jeho zmenách. Každý kontakt klientov

s príbuznými a priateľmi je vítaný. Návštevy môžu klienti prijímať priamo v obytných miestnostiach, alebo v spoločenskej miestnosti.

Tab 2 - ZOS

	2017
Personál (opatrovatelky a zdravotná sestra)	10
Počet opatrovaných za rok 2017	33
Dotácia z MPSVaR	69 120,00 €
Zúčtovanie dotácie za rok 2017	904,72 €
Príjem za služby od klientov za rok 2017	69 545,42 €
Rozpočet na ZOS na rok 2017 (upravený)	226 254,00 €

Denný stacionár

V budove Zariadenia opatrovateľskej služby na Komenského ul. 23 sme od 1.1.2016 zriadili nový druhu sociálnej služby – Denný stacionár (ďalej DS).

Denný stacionár poskytuje sociálnu službu podľa § 40 Zákona č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „zákon o sociálnych službách). V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a je odkázaná na sociálnu službu **len na určitý čas počas dňa**. Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou (denne) počas pracovných dní v čase od 07.00 hod do 17.00 hod. Kapacita zariadenia denného stacionára sú 4 miesta.

V dennom stacionári sa:

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
2. sociálne poradenstvo
3. sociálna rehabilitácia
4. stravovanie
5. pracovná terapia
6. záujmová činnosť

Tak ako v roku 2016 ani v roku 2017 sa nám nepodarilo túto sociálnu službu poskytovať tak, ako sme si predstavovali. DS je sociálna služba komunitného typu, ktorá má umožniť seniorom zotrvať čo najdlhšie v prirodzenom prostredí s podporou mesta - komunity. Senior tým, že dochádza do miesta poskytovania sociálnej služby a vracia sa večer domov do svojej domácnosti, svojho prirodzeného prostredia, nestráca kontakty a väzby, ako je tomu pri umiestnení do pobytového zariadenia. Napriek tomu, že sme túto sociálnu službu viackrát propagovali v miestnych médiách, neustále poskytovali záujemcom o sociálne služby u nás na oddelení informácie o výhodách tejto sociálnej služby, nepodarilo sa nám v roku 2017 obsadiť žiadne zo štyroch ponúkaných miest v stanovenom čase 8 a viac hod./denne. Počas roka 2017 sa nám podarilo sociálnu službu v DS poskytovať trom seniorom. Vzhľadom na skutočnosť, že o sociálnu službu v DS naďalej pretrvával nezáujem občanov, rozhodli sme sa činnosť DS ukončiť a požiadali sme Bratislavský samosprávny kraj o výmaz z „Registra poskytovateľov sociálnych služieb“ ku dňu 31.12.2017.

Mesto Pezinok, ako poskytovateľ sociálnych služieb požiadalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVaR) na základe žiadosti poskytovateľa sociálnych služieb o finančnú dotáciu na rok 2017 pre Denný stacionár vo výške 8 832 € (1 miesto/184 €/mesiac). V prípade neobsadenosti sa alikvotná časť finančnej dotácie musí vrátiť v zúčtovaní za rok 2017 v období od januára do marca nasledujúceho roka. Dotácia na rok 2017 z finančného príspevku poskytnutého z rozpočtu MPSVaR na financovanie sociálnej služby, podľa druhu sociálnej služby a počtu miest nebola vyčerpaná na 100% a preto Mesto Pezinok ako prijímateľ finančného príspevku vrátilo finančný príspevok za rok 2017 v celkovej sume **8 074,57,-€**.

Seniori mali v DS zabezpečené celodenné stravovanie od dodávateľa stravy HOOTS, s.r.o. (okrem večere), celodennú starostlivosť opatrovateľky, zdravotnej sestry, mali možnosť zapájať sa do terapeutických činností, spoločenských akcií, aktivizácie a sociálnej rehabilitácie. DS bol rozdelený na terapeutickú a oddychovú zónu s dvoma lôžkami a relaxačnými polohovateľnými kreslami. Počas roka sa poskytla sociálna služba v DS celkovo 343 hodín (január 90 hodín, marec – december 253 hodín). Priemerný vek klientov v DS je 86 rokov. Celková úhrada za sociálnu službu bola v sume 483,10€ (úhrada za poskytovanie stravy od klientov bola v sume 230,10 € a úhrada za pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby bola v sume 343 €). Personálu DS sme zabezpečili ochranné pracovné prostriedky.

Aj v DS sme v mesiaci marec 2017 zaviedli opatrovateľský model podľa **prof. Moniky Krohwinkel**, zaviedli sme individuálne plány, plán sociálnej rehabilitácie, proces individuálneho plánovania s programom sociálnej rehabilitácie, plán zamedzenia vzniku rizikových situácií, pričom ide o rozsiahlu administratívnu agendu, na ktorej pracuje interdisciplinárny tím s klientom a jeho rodinou.

Jedáleň

Jedáleň je jednou z ďalších podporných sociálnych služieb, ktorej úlohou je podporovať seniora, aby s pomocou a podporou komunity mohol byť čo najdlhšie nezávislým a môcť tak zotrvať najdlhšie, ako je to možné vo svojej domácnosti, kde sa cíti najspokojnejšie. V Jedálni sa poskytuje stravovanie pre našich seniorov s trvalým pobytom v meste Pezinok. Jedáleň na Hrnčiarskej ul. 44 zabezpečuje výdaj stravy seniorom, ktorí si denne prichádzajú do zariadenia posediť, porozprávať sa s rovesníkmi a pritom sa najesť v príjemnom prostredí. V samotnej jedálni sa jedlo nepripravuje, ale dováža sa od zmluvného partnera (momentálne zo ZŠ Fándlyho). Stravovanie v Jedálni sa poskytuje na Hrnčiarskej ul. č. 44. v Pezinku, v čase od 11.30.hod. do 12.30.hod. v pracovných dňoch.

Podľa § 58 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, sa v Jedálni poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá:

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

Mesto Pezinok zabezpečuje stravovanie seniorom, osobám s ťažkým zdravotným postihnutím alebo osobám s nepriaznivým zdravotným stavom prostredníctvom zmluvných dodávateľov najmä zo základných škôl a reštaurácií. Časť seniorov si dochádza pre obedy priamo do vývarovni a časť seniorov, ktorí majú zhoršený zdravotný stav obed privezú do domácnosti.

Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti, ľuďom ktorí sú odkázaní na takúto pomoc. Mesto Pezinok zabezpečuje rozvoz – donášku stravy do domácnosti cca 45 seniorom. Rozvoz – donáška stravy do domácnosti seniorov je zabezpečovaná prostredníctvom Mestského podniku služieb, ktorý stravu

rozváža motorovým vozidlom prispôsobeným na tento účel. Okrem toho rozváža obedy do domácností aj zmluvný partner (Grinrock), ktorý zabezpečuje rozvoz cca 60 seniorom. Niektorí seniori si dochádzajú pre obed k našim zmluvným partnerom, ktorí nám stravu pre seniorov pripravujú a to sú ZŠ Na bielenisku, ZŠ Fándlyho a tiež Reštaurácia ADA (Grinrock), podľa toho kde to majú bližšie z domu. V roku 2017 bolo rozvezených z Jedálne ZŠ Fándlyho celkovo 8855 obedov do domácnosti klientov. Pri poskytovaní OS ako úkon v rámci opatrovateľskej služby Rozvoz – donáška stravy, kde je v domácnosti občana opatrovateľka bolo dovezených 506 obedov.

Mesto Pezinok na základe VZN č. 3/2016 o úhradách za sociálne služby a záujmovo-vzdelávacie aktivity pre seniorov, zriadené a poskytované v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Pezinok uhrádzalo za prijímateľa 1,50 €/odobratý obed v prípade, ak prijímateľ má dôchodkom do výšky 300,00 € a 1,00 €/odobratý obed v prípade, ak má prijímateľ dôchodok v celkovej výške 300,01 – 400,00 €

Tab 3 Finančné prostriedky z rozpočtu Mesta Pezinok vynaložené na dotované jedlá

Mesiac	ZOS	Reštaurácia ADA	ZŠ Na Bielenisku	ZŠ Fándlyho	Spolu €
I	163,00	920,50	244,00	521,50	1849,00
II	171,00	800,00	206,00	524,00	1701,00
III	185,00	891,00	241,00	640,50	1957,50
IV	162,00	697,50	201,50	451,00	1512,00
V	152,50	821,50	219,00	600,00	1793,00
VI	163,50	866,50	218,00	651,50	1899,50
VII	180,00	857,00	624,00	0,00	1661,00
VIII	182,50	1012,00	0,00	313,00	1507,50
IX	163,00	875,00	207,00	473,00	1718,00
X	188,50	984,50	262,00	564,00	1999,00
XI	146,00	904,50	204,00	506,00	1760,50
XII	130,50	861,00	163,00	416,00	1570,50
	1987,50	10491,00	2789,50	5660,50	20928,50

Práčovňa

V práčovni sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá

- nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- dovŕšila dôchodkový vek.

Táto sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou. To znamená, že klient si prinesie bielizeň, ktorú potrebuje vyprať a ožehliť a sám si pre ňu zasa príde. Naša zamestnankyňa mu vypratú, ožehlenú bielizeň vydá. Počas roka sa pre klientov vyprala bielizeň 142 krát a suma úhrad je vo výške 426,-€. Priemerný vek klientov v Práčovni bol 73 rokov. Práčovňa môže poskytovať pranie a žehlenie bielizne i pre ďalšie zariadenia sociálnych služieb, prípadne pre potreby Mesta Pezinok.

Práčovňa je zriadená v objekte na Hrnčiarskej ul. č. 44 v budove účelovo zrekonštruovanej ako jedáleň pre dôchodcov – výdajňa a práčovňa. Priestorové usporiadanie, funkčné členenie, ale i celkové materiálne vybavenie, zodpovedá a vyhovuje charakteru poskytovaných služieb. Areál je uzavretý, objekt pozostáva okrem iného aj z miestnosti, kde sú v prevádzke 2 automatické práčky, 1 sušička na bielizeň, stôl na ručné žehlenie a žehlička. Na dvore je upravený prístrešok, ktorý v letných mesiacoch slúži ako sušiareň bielizne, v zimných mesiacoch sa používa sušička. Tak ako každý rok i tento rok, boli personálu poskytnuté ochranné pracovné prostriedky, vrátane ochranných a regeneračných krémov, zakúpili sme čistiace a dezinfekčné prostriedky a kancelárske potreby.

Prepravná služba

V roku 2015 Mesto Pezinok zaregistrovalo nový druh sociálnej služby – prepravnú službu a od 1.9.2015 Mesto Pezinok túto službu poskytuje.

Podľa § 42 zákona č. 448/2008 Z. z. Prepravná služba je sociálna služba, ktorá sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá:

- a) je ťažko zdravotne postihnutá a je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo
- b) fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

Odkázanosť na prepravnú službu sa preukazuje:

- a) posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, alebo

- b) aktuálnym a platným rozhodnutím o dôchodku vydaným Sociálnou poisťovňou a potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti (napr. praktického lekára) o nepriaznivom zdravotnom stave, alebo
- c) preukazom ŤZP (ťažkého zdravotného postihnutia) vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny .

Prepravná služba sa poskytuje na území mesta Pezinok a priľahlých obciach počas pracovných dní, v čase od 7 hod. – do 15 hod., osobným motorovým vozidlom. Prepravnou službou sa zabezpečuje odľahčenie rodinných príslušníkov pri preprave občana do denného stacionára, pri návšteve lekára, nemocnice, pri vybavovaní úradných záležitostí a pod. Aj prepraná služba je služba orientovaná na podporu seniorov, občanov s ŤZP a ich rodín pri podpore udržiavania ich samostatnosti.

Za rok 2017 sme poskytli túto službu celkovo 92 krát v priemere 7 klientom za mesiac a najazdili sme pri tejto službe 1000 km. Počet jázd v roku 2017 bolo 292 a celková úhrada za službu bola v sume 504,00 €. Priemerný vek klientov prepravnej služby bol 79 rokov. Prepravnú službu zabezpečuje opatrovateľka - vodič s platným vodičským oprávnením.

Z rozpočtu Mesta sme zakúpili kancelárske potreby a zabezpečili sme OOPP pre zamestnankyňu prepravnej služby, PZP a HP, údržbu a servis motorového vozidla, zabezpečili sme výmenu pneumatík podľa ročného obdobia.

Denné centra

Podľa § 56 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, sa v dennom centre poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá:

- dovŕšila dôchodkový vek,
- fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom,
- rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

V dennom centre sa poskytuje najmä sociálne poradenstvo, zabezpečuje sa záujmová činnosť. Organizačne sú centrá začlenené pod Oddelenie školstva a sociálnej starostlivosti, fungujú však ako samosprávne jednotky. Každé z centier má vlastný samosprávny orgán skladajúci sa zo zvolených členov centra, ktorý zodpovedá za činnosť centra hospodárenie s finančnými prostriedkami (finančné prostriedky z príspevkov Mesta). Celkove za činnosť centra zodpovedá koordinátor denného centra. Koordinátorky

spolu s členmi centier usporadúvajú besedy, prednášky na témy týkajúce sa zdravia, výživy, kultúry, zaoberajú sa rôznymi ručnými prácami, hrajú spoločenské hry, alebo iba tak rozoberajú rôzne témy, ktoré ich momentálne zaujímajú. Organizujú turistické, spevácke krúžky (podľa požiadaviek členov), v ktorých si seniori udržujú i rozvíjajú svoju telesnú i duševnú kondíciu. Členovia centier sa stretávajú na spoločných posedeniach pri príležitosti rozličných sviatkov a životných jubileí. Podľa záujmu navštevujú krásne miesta na Slovensku.

Mesto Pezinok má zriadené 4 denné centrá: Denné centrum Kollárova 1, Denné centrum Hrnčiarska 44, Denné centrum Orešie a Denné centrum Cajlanská 95, ktoré aj v roku 2017 zabezpečovali našim seniorom bohatú a pestrú činnosť. Chodili sa kúpať, chodili na výlety, robili prednášky o zdraví, organizovali spoločenské akcie pri rôznych príležitostiach. Aktivity denných centier sa významným spôsobom podieľajú na tom, aby naši seniori mohli tráviť voľné chvíle v kruhu svojich rovesníkov, aby neboli osamelí a vyčlenení zo spoločenského prostredia, mohli sa realizovať v tom v čom sú dobrí a majú tak možnosť ukázať všetkým ostatným, že seniori sú plnohodnotnými členmi komunity v ktorej žijú.

Tab 4 – Denné centrá

	2017
Celkový počet členov	454
Rozpočet na prevádzku a činnosť denných centier na rok 2017	13362€

V mesiaci október sa Oddelenie školstva a sociálnej starostlivosti podieľalo na organizovaní celomestskej akcie „Úcta k starším“. Zamestnanci Mesta pripravili pre našich seniorov predstavenie obľúbenej umelkyne pani Marcely Laiferovej a tiež drobné občerstvenie. Akcia sa konala, tak ako tradične v Dome kultúry Pezinok. Seniorom sa prihovoriť primátor mesta Pezinok Mgr. Oliver Solga, tiež pracovníčky oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti. Tejto milej akcie sa zúčastnilo viac ako 200 našich seniorov.

Akadémia tretieho veku v Pezinku

Akadémia tretieho veku bola zriadená v septembri 2007. O štúdium jednotlivých odborov je každoročne čoraz väčší záujem. V roku 2016 oslavovala 10. výročie založenia. Oficiálne sa zrodila 5.9.2007 a to vďaka myšlienke členiek Jednoty dôchodcov Slovenska v Pezinku. Členky Jednoty dôchodcov navrhli Mestskému úradu, aby sa aj v Pezinku zriadila podobná inštitúcia, akou je Univerzita tretieho veku. Akadémia tretieho veku začala svoju činnosť vďaka podpore Mesta Pezinok a pod finančnou i organizačnou záštitou mesta existuje dodnes.

V máji 2017 slávnostnou promóciou ukončilo vzdelávanie 45 absolventov dvoch študijných odborov: Vinohradníctvo, vinárstvo a someliérstvo a študijný odbor Nový životný štýl.

Akadémia tretieho veku pripravila účastníkom ATV a verejnosti dve prednášky s prof. Ivanom Hričovským na tému Jarný rez ovocných stromov a prednášku na tému Letný rez ovocných stromov. V letnom období ATV pripravila pre svojich absolventov, ale aj seniorov nášho mesta, ktorí obľubujú umenie, výlet do Bratislavy kde, navštívili Danubianu – múzeum moderného umenia a obrazáreň Bratislavského hradu.

V jedenástom akademickom roku 2017/2018 boli otvorené študijné odbory: Anglický jazyk, Vinohradníctvo, vinárstvo a someliérstvo a v druhých ročníkoch pokračujú študijné odbory: Ľudová kultúra nášho regiónu, Počítače a fotografia, Hudba stáročí, Výtvarné techniky, mozaiky, koláž a študijný odbor Arteterapia. Záujem o štúdium v uvedenom školskom roku prejavilo 163 účastníkov.

Od školského roku 2015/2016 vedie koordináciu aktivít ATV pracovníčka mesta Andrea Pikusová.

Tab 5 – Vývoj počtu účastníkov ATV

školský rok	počet zapísaných účastníkov	študijné odbory
2007/2008	116	História, Psychológia, Základy pôdohospodárstva
2008/2009	102	Počítače, Dejiny umenia, Environmentalistika, História, Psychológia, Základy pôdohospodárstva
2009/2010	125	Psychológia, Počítače, Prírodné liečivá, Počítače 2, Dejiny umenia, Environmentalistika

2010/2011	158	Základy kresby a maľby, Počítače 1, Keramika, Dejiny hudby, Biológia, A.J, Počítače 2, Prírodné liečivá
2011/2012	160	Počítače 1, fotografovanie a fotografia, Ekonomicko-sociálne právne minimum, Základy kresby a maľby, Počítače 2, Keramika, Dejiny hudby, Biológia, A.J.
2012/2013	145	A.J., Dejiny hudobných žánrov, Maliari výtvarné techniky, Základy pôdohospodárstva, Počítače 1, Fotografovanie a fotografia, Ekonomicko -sociálne právne minimum,
2013/2014	159	A.J. 1, Someliérstvo, Počítače, A.J. 2, Dejiny hudobných žánrov, Maliari výtvarné techniky, Základy pôdohospodárstva
2014/2015	155	A.J.1, Počítače 1, Figurálna tvorba, Tréningy pamäti, A.J. 2, Someliérstvo, Počítače 2
2015/2016	135	Vinárstvo vinohradníctvo a someliérstvo, Nový životný štýl, A.J. Počítače, Figurálna tvorba, Tréningy pamäti 1, Tréningy pamäti 2
2016/2017	166	Ludová kultúra nášho regiónu, Počítače a fotografia, Hudba stáročí, Výtvarné techniky mozaiky koláž, Arteterapia, Vinárstvo, vinohradníctvo a someliérstvo, Nový životný štýl
2017/2018	163	Anglický jazyk, Vinárstvo, vinohradníctvo a someliérstvo, Ludová kultúra nášho regiónu, Počítače a fotografia, Hudba stáročí, Výtvarné techniky mozaiky koláž, Arteterapia,

Sociálna práca s rómskou komunitou

Sociálnu prácu s komunitou chápeme ako metódu sociálnej práce, ktorá pomáha ľuďom žijúcim na určitom územnom celku pri riešení konkrétnych sociálnych situácií.

Aj v tomto roku sme sa intenzívne venovali sociálnej práci s rómskou komunitou. Najväčšiu pozornosť venujeme Rómom žijúcich v Glejovke, ale aj iným Rómom, žijúcich na území mesta. Rómom z Tehelnej ulice boli v roku 2017 pridelené náhradné byty na Zumberskej ulici č. 1. Ide o dve rodiny s celkovým počtom 17 občanov. V Glejovke žije v súčasnosti 118 Rómov, z ktorých má 100 trvalý pobyt v meste Pezinok. Predstavuje to 25 rodín s 56 maloletými deťmi (deti do 15 rokov).

V roku 2015 sme nadviazali spoluprácu s Armádou spásy. V tejto spolupráci sme pokračovali aj v roku 2016 a taktiež v roku 2017. Spolupráca bola orientovaná najmä na oblasť vzdelávania, zamestnanosti, hygieny, udržiavania poriadku. Armáda spásy v roku 2016 prišla s projektom vybudovania Komunitného centra v priestoroch Glejovky. MsZ v Pezinku schválilo pre tento projekt prenájom mestského pozemku v Glejovke. Plán vybudovať Komunitné centrum sa z objektívnych príčin presunul na rok 2017. Žiaľ ani v roku 2017 sme sa dostavania a kolaudácie Komunitného centra nedočkali a to z dôvodu, že staviteľ Komunitného centra svoje záväzky neplnil a Armáda spásy sa rozhodla pre

zmenu staviteľa. V priebehu roka 2017 sme tak, ako aj v iných rokoch motivovali Rómov k udržiavaniu poriadku. Armáda spásy zamestnala v rámci projektu s ÚPSVaR 5 Rómov, ktorí mali na starosť vyčistenie Glejovky.

V roku 2016 sme sa zapojili do Národného projektu Terénna sociálna práca v obciach, ktorý vyhlásila Implementačná agentúra MPSVaR. V rámci projektu zamestnalo Mesto Pezinok jedného terénneho sociálneho pracovníka, ktorý sa prioritne venoval problematike zameranej na prácu s rómskymi obyvateľmi žijúcimi v Glejovke. Práca terénneho sociálneho pracovníka bola zameraná najmä na prácu s rodinou a to v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, ekonomickej gramotnosti, osvojenia si základných hygienických návykov, udržiavania si poriadku, zlepšenia kvality života Rómov. V neposlednom rade terénny sociálny pracovník pomáhal Rómom pri vybavovaní rôznych žiadostí, pri evidencii na ÚPSVaR, pri exekučných a súdnych konaniach. Projekt by mal trvať do júna 2019. V decembri 2016 však terénna sociálna pracovníčka odišla na materskú dovolenku a tak sme opäť vyhlásili výberové konanie na obsadenie tohto miesta. Po niekoľkých neúspešných výberových konaniach sa napokon podarilo nájsť vhodného kandidáta, ktorý začal s Rómami v Glejovke pracovať od 01.09.2017. Implementačná agentúra nám refunduje finančné náklady na mzdu terénneho sociálneho pracovníka a taktiež čiastočne aj ostatné náklady spojené s výkonom práce TSP (telefón, internet, písacie potreby a pod.). V roku 2017 nám Implementačná agentúra refundovala náklady v celkovej výške 4 055,20 €.

V oblasti zamestnanosti sme viedli Rómov k aktívnemu hľadaniu si zamestnania. Zapájali sme ich do aktivačných prác formou menších obecných služieb pre obec (4 Rómovia). V súčasnosti je riadne zamestnaný len jeden obyvateľ Glejovky, 5 Rómov pracuje v rámci projektu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ide však len o krátkodobé projekty, po ukončení ktorých zostanú Rómovia opäť nezamestnaní. Rómovia väčšinou využívajú možnosť nelegálnej práce, chodia za prácou do okolia, alebo sa živia zberom druhotných surovín. Aj keď sú usmerňovaní k tomu, aby si našli prácu aspoň na Dohodu o vykonaní práce, často argumentujú tým, že ich nikto nechce zamestnať a sami pociťujú diskrimináciu, prípadne majú rôzne exekúcie a boja sa, že by im na tieto peniaze siahol exekútor. Žiaľ s diskrimináciou máme osobné skúsenosti pri sprevádzaní Rómov za zamestnávateľmi. Na jednej strane je nízka vzdelanostná úroveň komunity, na druhej strane väčšina Rómov žijúci v meste Pezinok nemá žiadne pracovné návyky. Jedinou výnimkou je predvianočný predaj imela a ihličia, na ktorý si musia Rómovia vybaviť

povolenie na Mestskom úrade. Tento predvianočný predaj sa v meste stretáva s pozitívnym ohlasom majoritného obyvateľstva.

Problém chudoby sa prejavuje aj u Rómov žijúcich v meste Pezinok. Nakoľko väčšina Rómov nemá ani základné vzdelanie, nemajú pracovné návyky a ťažko sa presadzujú na trhu práce, nemajú takmer žiadny príjem a preto väčšina Rómov žijúcich v Pezinku sa nachádza na okraji chudoby.

V roku 2017 sme spolupracovali s Mestskou políciou Pezinok na prevencii. Niekoľko Rómskych rodičov sa aj tento rok snažilo zneužiť svoje maloleté deti na krádeže. Veľmi dobre si totiž uvedomujú, že maloleté dieťa do veku 14 rokov nie je trestno-právne zodpovedné. Vykonávali sme osobné rozhovory s maloletými, či už v školách, prípadne v ich domácom prostredí. Zabezpečili sme dvoch aktivačných pracovníkov (Rómov), ktorí vodili deti do školy a tiež pomáhali udržiavať poriadok v škole. V roku 2017 bola jedna maloletá Rómka umiestnená v Reedukačnom centra v Bačkove pre viacnásobné priestupky.

V oblasti vzdelávania maloletých Rómov sme rómskych žiakov motivovali najmä k plneniu povinnej školskej dochádzky. Rómovia navštevujú ZŠ Orešie (9 žiakov), Spojenú školu na Komenského ul. 25 (20 žiakov), ZŠ Kupeckého (6 žiakov), ZŠ Fándlyho (1 žiak) MŠ Orešie (4 deti) a MŠ Bystrická (2 deti), MŠ Za hradbami (2 deti). Aj v roku 2017 sme motivovali rodičov k zaškoleniu maloletých detí prostredníctvom Materských škôl, pretože je dôležité aby sa deti začali socializovať už v predškolskom veku. Mesto Pezinok, Oddelenie školstva a sociálnej starostlivosti malo vždy eminentný záujem na tom, aby sa vzdelanostná úroveň rómskych detí zvyšovala, ale problémom sú:

- medzi rodičmi nie je v súčasnosti jediný, ktorý by mal úplné stredoškolské, alebo stredné odborné vzdelanie. Zo všetkých rodičov má len 28 ukončené základné vzdelanie,
- nedostatok priestoru na domácu prípravu, keď na jednu unimobunku, ktorá nemá viac ako 20 m², pripadá priemerne 6,25 obyvateľov,
- neochota Rómov posilať svoje deti do Školského klubu detí, kde by mali deti omnoho lepšie podmienky na prípravu na vyučovanie,
- neplnenie povinnej školskej dochádzky, v tomto školskom roku majú rómske deti v priemere 10,82 neospravedlnených hodín.
- neochota rodičov viesť deti pravidelne do predprimárneho vzdelávania

Mesto Pezinok vyčlenilo finančné prostriedky najmä na zabezpečenie školských pomôcok pre rómske deti, zabezpečenie stravovania a tiež aj na zlepšenie hygieny v školách a v Glejovke. Materské školy a Základné školy využili v roku 2017 možnosť nákupu školských pomôcok pre Rómskych žiakov z finančných prostriedkov z rozpočtu Mesta Pezinok. Mesto Pezinok má v rozpočte Mesta vyčlenené finančné prostriedky na tvorenie úspor pre maloleté deti, ktoré sú umiestnené v detských domovoch. V roku 2017 sme žiadnemu dieťaťu úspory netvorili.

V meste Pezinok v oblasti sociálnej práce s rómskou komunitou sa snažíme využívať všetky dostupné formy spolupráce s organizáciami, občanmi, ktorí sú ochotní spolupracovať a ponúkajú pomoc pri riešení tohto zložitého a dlhodobého problému. V roku 2017 sme spolupracovali s niekoľkými organizáciami, inštitúciami: Armáda spásy, Združenie kresťanských dôchodcov, Katolícka cirkev v Pezinku, miestna časť Grinava, Charita, Živena, ZŠ s MŠ Orešie 3 Pezinok, Spojená škola Pezinok, Materská škola Bystrická, Materská škola Za hradbami, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Tab 6 - Rodina a deti (Rómske etnikum)

	2017
Rozpočet v roku 2017	650,00 €
Čerpanie rozpočtu	648,86 €

Sociálna pomoc pre deti a rodiny

Sociálna práca sa venovala hlavne primárne chudobným rodinám, zaujímala sa o príjmy, hospodárenie s nimi a o prítomnosť určitých abnormalít u detí alebo dospelých. Aj v súčasnosti je rodina centrom pozornosti sociálnej práce, ktorá sa zameriava na obnovu sociálneho fungovania prostredníctvom, alebo pomocou rodinného systému a na obnovu sociálneho fungovania rodiny ako celku. Rodina je najbližšie a najvplyvnejšie prostredie, ktoré už od narodenia, neskôr počas vývoja a dospievania utvára, formuje osobnosť a správanie človeka. Pre každého človeka predstavuje súkromný priestor, do ktorého jednotlivec patrí a do ktorého by mu nemal nikto zasahovať. Je primárnou skupinou, do ktorej sa človek rodí a v ktorej vyrastá spolu s ostatnými členmi. Členovia takejto skupiny sú spätí silnými väzbami a dôvernou komunikáciou, čo spôsobuje intenzívnejšie

formovanie osobnosti jednotlivca. Všeobecne ju tvoria dve alebo viaceré osoby spojené manželskými, pokrvnými alebo adoptívnymi záväzkami. V rodine sa vytvára vlastné kultúrne prostredie, ktoré formuje osobnosť detí. Ale je aj obrazom doby a jej politických, sociálnych, ekonomických, kultúrnych, ekologických a iných podmienok a zásad. Rodina je prvá skupina, ktorej členom sa človek stáva hneď po svojom narodení. Hlavnou úlohou a poslaním rodiny je výchova a starostlivosť o dieťa. Podľa nášho názoru, osobných skúseností, rodina je dnes veľmi ohrozená. Nie vždy je schopná plniť si svoje spoločenské funkcie, je čoraz viac vystavená nepriaznivému vplyvu ekonomickej a spoločenskej disharmónii v našej spoločnosti. Rodina je veľmi ovplyvňovaná a formovaná spoločnosťou. Nezastupiteľné miesto pri charakterizácii rodiny je pojem domov. Význam tohto miesta i jeho špecifiká od počiatku vplývajú na psychiku dieťaťa. Domov je tam, kde má dieťa svoje miesto. Z toho dôvodu je veľmi dôležitá podpora rodiny, jej celistvosti, aby deti nestrácali jej zázemie.

Už dlhšie obdobie môžeme pozorovať pri práci s rodinami, že mnohé rodiny majú problém s uplatnením sa na trhu práce a z toho dôvodu musia existovať mnohokrát zo svojich ušetrených finančných zdrojov, s pomocou blízkej rodiny, čím dokážu udržať bývanie a zabezpečiť základné životné potreby. No postupom času v dôsledku nezamestnanosti členov rodiny, ich životná úroveň klesá a prichádza aj k finančnému zadlženiu rodín.

Rodina, ako základná bunka spoločnosti by mala plniť dôležité úlohy a funkcie, ktoré sú nenahraditeľné najmä vo vzťahu k deťom. Ak niektorú, alebo viacero z týchto funkcií prestane rodina plniť stáva sa dysfunkčnou a potrebuje odbornú pomoc. V prípade, že rodina sa vzhľadom k problémom stane afunkčnou, čo spôsobuje dieťaťu v mnohých prípadoch ohrozenie v samotnej existencii, pre dieťa je v tomto prípade vhodnejšie hľadať možnosti umiestnenia v blízkej rodine, poprípade ho vyňať z rodinného prostredia úplne a pracovať s rodinou na obnove jej funkčnosti pre návrat dieťaťa do rodinného prostredia.

Legislatívny rámec a oporu pre sociálnu prácu s rodinou nachádzame predovšetkým:

- v zákone č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- v zákone č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- v zákone č. 544/2010 o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- v zákone č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov

V oblasti pomoci deťom a rodinám vykonávame najmä činnosti:

- starostlivosť o rodinu a deti poskytovaním sociálneho poradenstva, poradenstva v oblasti sociálno-ekonomických problémov, v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti, v oblasti profesionálneho rodičovstva, poskytovanie sociálnej pomoci pri riešení problémových sociálnych situácií, poskytovaním krízovej intervencie
- spolupôsobenie pri výkone ochranných alebo výchovných opatrení
- vybavovanie dotácie /príspevok na stravu, školské potreby a motivačný príspevok resp. štipendium/ pre deti z rodín v hmotnej núdzi a z rodín s príjmom do výšky životného minima
- vykonávanie osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi občanom, ktorí nevedia hospodáriť s finančnou hotovosťou, alebo by finančný príspevok nepoužili na určený účel
- vykonávanie osobitného príjemcu prídavku na dieťa v prípade zanedbávania povinnej školskej dochádzky
- vybavovanie žiadostí o poskytnutie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi po predchádzajúcom prešetrení sociálnej situácie občana a následné vypracovanie rozhodnutí
- vybavovanie žiadostí o poskytnutie jednorazovej finančnej pomoci po predchádzajúcom prešetrení sociálnej situácie občana a následné vypracovanie rozhodnutí
- šetrenie úrovne starostlivosti o ťažko zdravotne postihnutých občanov priamo v domácnosti
- šetrenie úrovne starostlivosti o deti v náhradnej rodinnej starostlivosti, šetrenie rodinných pomerov a možností návratu dieťaťa späť do rodiny, alebo iného náhradného rodinného prostredia

- spolupráca s detskými domovmi, kde sú umiestnené deti z nášho mesta, spolupráca na tvorbe individuálneho plánu rozvoja dieťaťa
- spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo veciach sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately a v pomoci v hmotnej núdzi
- prevencia riešenie zneužívania psychotropných a iných návykových látok
- zabezpečovanie pochovania občana, ktorého pochovanie nezabezpečí nikto iný.

Naše oddelenie aj v roku 2017 riešilo niekoľko prípadov poskytnutia finančnej pomoci do rodín, ktoré sa ocitli v hmotnej núdzi. Mesto Pezinok môže poskytovať finančnú pomoc rodinám a občanom v súlade so zákonom 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi a tiež v súlade s VZN č. 9/2011. V roku 2017 sme riešili celkovo 34 žiadostí o poskytnutie finančnej pomoci, ktorú žiadatelia mohli použiť na zakúpenie školských potrieb, nevyhnutného vybavenia domácnosti, základného ošatenia, mimoriadne liečebné náklady, alebo na úhradu mimoriadnych nákladov na zmiernenie nepriaznivých následkov. Vyhoveli sme v 26 prípadoch a v 8 prípadoch sme dávku nepriznali, nakoľko žiadatelia nespĺňali podmienky pre poskytnutie dávky v zmysle zákona, alebo VZN.

V roku 2017 Mesto Pezinok nezabezpečovalo pochovanie občanov, ktorí zomreli na území nášho mesta, nakoľko všetko zariadila blízka rodina.

Tab 7 - jednorazová finančná pomoc

	2017
Počet žiadateľov	34
Z toho zamietnutých	8
Poskytnutá suma	3128,00 €
Počet poskytnutých jednorazových dávok v hmotnej núdzi rodinám	9
Počet poskytnutých jednorazových dávok v hmotnej núdzi jednotlivcom	2
Počet poskytnutých jednorazových finančných výpomocí jednotlivcom na základe VZN	4
Počet poskytnutých jednorazových finančných výpomocí rodinám na základe VZN	11
Počet vybavených pohrebov osôb, ktorým pochovanie nemal kto zabezpečiť	0

V roku 2017 boli 23 rodinám so 42 deťmi poskytnuté štátne príspevky na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením a na dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Na tieto príspevky majú nárok žiaci, ktorých rodičia poberajú dávku v hmotnej núdzi a taktiež žiaci, ktorých rodičia majú nízky príjem a ich príjmy nedosahujú výšku životného minima. Počet detí a rodín sa v priebehu školského roka menil.

Tab 8 - štátne príspevky

Príspevok	Suma
príspevok na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením	5 231,05,-€
dotáciu na podporu výchovu k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením	929,60,- €

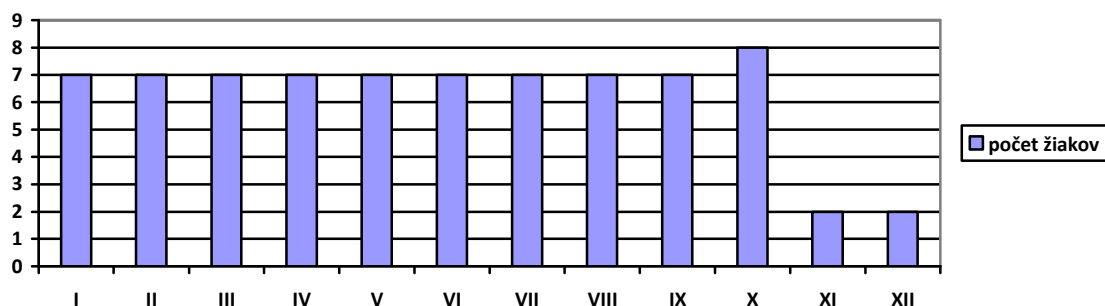
Neplnením povinnej školskej dochádzky detí a žiakov vzniká ohrozovanie mravnej výchovy maloletých. Aj v roku 2017 sme sa zamerali na preventívnu činnosť. Spolu s príslušníkmi Mestskej polície sme pravidelne navštevovali školy. Monitorovali sme najmä školy, kde sa s neplnením povinnej školskej dochádzky stretávajú najviac. Poskytovali sme poradenskú činnosť pedagógom a tiež rodičom. Podarilo sa nám znížiť celkový počet neospravedlnených hodín o 10 % s porovnaním roka 2016. V roku 2017 sme podali trestné oznámenie pre podozrenie z ohrozovania mravnej výchovy na troch rodičov. Základné školy v meste Pezinok sú opakovane informované o postupoch a povinnostiach, ktoré vyplývajú z neplnenia povinnej školskej dochádzky, o internom predpise Okresnej prokuratúry, kde po presiahnutí 100 neospravedlnených hodín v školskom roku, vzniká povinnosť podania trestného oznámenia na rodičov maloletého za ohrozovanie mravnej výchovy maloletých. V mesiaci december 2017 Mesto Pezinok zorganizovalo stretnutie pracovníkov Okresnej prokuratúry Pezinok, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, materských škôl, základných škôl, Mestskej polície Pezinok, Obvodného oddelenia PZ v Pezinku a Mestského úradu Pezinok, ktoré bolo zamerané aj na neplnenie povinnej školskej dochádzky.

Tab 9 - školská dochádzka

Riešenie	Počet
Počet neospravedlnených hodín/počet žiakov	925 hodín/12 žiakov
Ak mal žiak viac ako 15 hod. neospravedlnených – požiadali sme o osobitného príjemcu prídavkov na dieťa	7 prípadov
Ak mal žiak viac ako 60 hod. neospravedlnených – prerokovanie priestupkov podľa § 37 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	3 prípady
Ak mal žiak viac ako 100 hod. neospravedlnených - v spolupráci s ÚPSV a R s Odborom sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately boli podané trestné oznámenia za neplnenie povinnej školskej dochádzky	3 prípady

V mesiaci január 2017 sme boli osobitným príjemcom prídavkov na dieťa 7 rodinám. Počas roku 2017 sa počet viac menej nemenil. Ku koncu roka 2017 sa nám podarilo počet znížiť len na dve rodiny (viď. Graf 1). Za financie, ktoré sú určené prioritne pre deti, pracovníci oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti mesačne nakupovali základné potraviny, školské pomôcky, drogériu, lieky, ošatenie, obuv v spolupráci s rodičmi. Pravidelnými návštevami v rodinách a tiež v spolupráci s ÚPSVaR, oddelením sociálno- právnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPO a SK) sa nám čiastočne darilo eliminovať zvyšujúci počet žiakov, ktorí si povinnú školskú dochádzku neplnili. V tejto systematickej práci budeme naďalej pokračovať a zameriame sa najmä na preventívnu činnosť.

Graf 1 – počet osobitných príjemcov prídavkov

Riešili sme tiež problémy so zneužívaním alkoholu mladistvými. V tejto súvislosti sme uskutočnili pohovory s rodičmi maloletých a maloletými, ktorí boli prichytení orgánmi

činnými v trestnom konaní pri zneužívaní alkoholu. V roku 2017 sme spolu prešetrili 2 prípady zneužívania alkoholu maloletými.

Tak ako predchádzajúce roky aj v tomto roku sme museli riešiť rôzne problémy občanov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a nevedeli si sami svoje problémy vyriešiť. Niektoré prípady bolo potrebné riešiť v spolupráci s ÚPSVaR Pezinok, či už pri uplatňovaní si zákonných nárokov, alebo s oddelením SPOD a SK pri sanácii rodinného prostredia. Taktiež sme boli požiadaní ÚPSVaR Pezinok odd. sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o súčinnosť pri riešení krízových situácií v rodinách, kde by hrozilo vyňatie dieťaťa z rodinného prostredia.

V tomto roku sme riešili 1 prípad, kedy bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti blízkej rodine (starí rodičia, iné príbuzenstvo), nakoľko rodičia boli v tom čase taktiež maloletí. Riešili sme prípad kedy, jedno dieťa bolo zverené do pestúnskej starostlivosti, jedno maloleté dieťa bolo zverené do ústavnej starostlivosti (zariadenie pre maloleté matky) a jedno do Diagnostického centra v Ružomberku. Ďalej sme riešili prípady rodín, kde boli výchovné problémy detí, neplnenie povinnej školskej dochádzky, rodiny z ktorých boli už v minulosti odobraté deti do ústavnej starostlivosti. S rodinami, ako aj so zariadeniami naďalej pracujeme v spolupráci s oddelením SPOD a SK so snahou podpory podmienok na zachovanie, obnovu alebo rozvoj rodičovských zručností a navrátenia detí do rodín. V roku 2017 boli umiestnené do detského domova 2 maloleté deti. S rodinou sme do tej doby nepracovali, o umiestnení detí do zariadenia nás informoval ÚPSVaR Pezinok.

Tab 10 - Terénna sociálna práca

	2017
Návštevy v rodinách	178
Návštevy v zariadeniach, inštitúciách	92
Počet detí umiestnených v DeD v roku 2017	2
Počet detí umiestnených v iných zariadeniach v roku 2017	2
Správy o povesti	152

Návštevy v rodinách sa uskutočňovali najčastejšie z dôvodu šetrenia rodinných pomerov a sociálnych pomerov pre účely konania štátnych orgánov, ktoré slúžili ako podklad pri konaniach vo veciach trestného konania, rozvodoch, konanie o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, úpravách výživného, pri výkone opatrovníctva ľudí s mentálnou dizabilitou (v súčasnosti máme v našej evidencii 46 ľudí pozbavených spôsobilosti na právne úkony, alebo obmedzených v spôsobilosti na právne úkony), ktorých navštevujeme každoročne a kontrolujeme ako je postarané o týchto ľudí zo strany opatrovníka. Okresný súd Pezinok dvom nesvojprávnym občanom ustanovil za opatrovníka Mesto Pezinok, ktorých zastupujeme a spravujeme ich majetok. Ďalej navštevujeme žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, prípadne vykonávame šetrenie v rodinách za účelom zhodnotenia možnosti návratu dieťaťa späť do rodiny, ktoré už bolo z rodiny vyňaté.

Za účelom podpory a udržiavania kontaktov s deťmi, ktoré sú umiestnené v detských domovoch sme navštívili 10 detí a v spolupráci s ÚPSV a R sme boli účastní na vypracovaní 10 individuálnych plánov rozvoja dieťaťa. V zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sme navštívili 4 deti v spolupráci s pracovníkmi SPOD a SK Pezinok. S týmito deťmi udržiavame pravidelné osobné, telefonické, prípadne písomné kontakty. V súvislosti s praktickým uplatňovaním zákona o sociálno-právnej ochrane poskytujeme na našom oddelení tiež poradenstvo ohľadom možností výkonu rôznych foriem náhradnej rodinnej starostlivosti a tiež možností vykonávania inštitútu profesionálneho rodičovstva. V roku 2017 bolo pre potreby štátnych a iných orgánov vypracovaných 152 správ o povesti na našich občanov.

Sociálna pomoc pre ľudí bez domova a nezamestnaných

Absolútna chudoba predstavuje jeden z vážnych globálnych problémov ľudstva. Už dlhé roky však existuje forma absolútnej chudoby aj v najvyspelejších štátoch sveta. Jednu z jej foriem predstavuje bezdomovectvo, ktoré sa zaradilo medzi problémy postmodernej spoločnosti v mnohých štátoch sveta. Mnoho ľudí bojujúcich s existenčnými problémami žije na uliciach miest. V štátoch „západného sveta“ je tento fenomén viditeľný dlhšie, v štátoch „východného bloku“ sa bezdomovectvo stalo viditeľným problémom až v období spoločenskej transformácie po roku 1989. Slovenská republika nie je výnimkou, bezdomovectvo sa stalo súčasťou našej spoločnosti.

Bezdomovectvo je svojou podstatou poruchou sociálneho fungovania, čiže poruchou rovnováhy medzi kapacitou zvládania jedinca a požiadavkami prostredia. Problémy bezdomovectva a chudoby je v prvom rade treba riešiť systémovo a komplexne z hľadiska sociálnej politiky. Žiaden z európskych štátov doposiaľ nevyriešil tieto problémy a preto je nevyhnutná aj medzinárodná a medzirezortná spolupráca. Ak chceme v rámci sociálnej práce profesionálne pracovať s ľuďmi bez domova je nevyhnutná snaha o ich sociálnu inklúziu, ale tiež je nevyhnutné poznať charakteristiky a zákonitosti ich subkultúry so zachovaním individuálneho prístupu. Je nutné poznať ich prirodzené prostredie, mentalitu, životný príbeh, všeobecné pozadie tohto javu, postoje verejnosti, možnosti sociálnej intervencie.

Nocľaháreň

Poskytovanie sociálnych služieb v nocľahárni je jednou z foriem sociálnej služby, ktorá sa poskytuje v nevyhnutných a krízových situáciách. Mesto Pezinok, na rozdiel od iných mnohých miest, ktoré takúto službu nemajú zriadenú, či inak zabezpečenú, má pre občanov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii, bez ubytovania, či možnosti užívať doterajšie bývanie nocľaháreň na Bratislavskej ul. č. 22. V nocľahárni sa poskytuje ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálne poradenstvo, sú vytvorené podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín. V našej nocľahárni uplatňujeme nízkoprahový prístup, preto je pomoc dostupná aj sociálne vylúčeným skupinám ľudí bez prístrešia, ktorí nie sú schopní splniť podmienky pre vstup do iných zariadení. Vedíme databázu ľudí bez domova, predpokladáme že v súčasnosti sa len v našom meste nachádza približne 50 ľudí bez domova (nie na ulici).

Kapacita tohto zariadenia je 17 miest z toho 5 miest pre ženy a 12 miest pre mužov. Tak ako po iné roky Mesto Pezinok dostalo z rozpočtu MPSVaR finančný príspevok na financovanie sociálnej služby v nocľahárni v sume 24 480,-€, čo však predstavuje iba časť z celkových nákladov na prevádzkovanie tohto zariadenia. Napriek tomu, že toto zariadenie poskytuje možnosť ľuďom bez domova vyspať sa v čistej posteli, osprchovať sa, pripraviť si teplé jedlo, prezliecť sa, nie je najmä v letných mesiacoch plne využívaná. Aj napriek takto nastaveným minimálnym podmienkam niektorí jedinci uprednostňujú radšej život na ulici, bez akýchkoľvek obmedzení, ktoré musia klienti v akomkoľvek zariadení (i keď len minimálne) dodržiavať.

Každému z týchto ľudí je poskytnuté poradenstvo, ktoré je východiskovým bodom pri prvom kontakte s ľuďmi bez domova. S občanmi bez domova pracujú odborní zamestnanci na Mestskom úrade, ale tiež od 1.3.2017 sociálny pracovník priamo v nocľahárni. Poskytujeme informácie, ktoré u klientov absentujú a môžu prispieť k vyriešeniu jeho aktuálneho problému a v neposlednom rade je možné klientov distribuovať a informovať ich o všetkých službách, ktoré má možnosť využiť. Mnohým z nich pomáhame pri vybavovaní osobných dokladov, pri podávaní žiadostí o pomoc v hmotnej núdzi, pri zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pri vybavovaní invalidných, starobných dôchodkov, atď. Naším klientom poskytujeme tiež možnosti umiestnenia do iných zariadení sociálnych služieb, čo sa niekedy zdá ako nekonečná práca, pretože často sa tiež stáva, že sa nám podarí vybaviť umiestnenie pre klienta v zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom a klient po umiestnení odíde. Niektorí klienti odišli zo zariadení, alebo od svojich blízkych (napr. občan bez domova, známy ako tancujúci pred obchodným domom) i niekoľkokrát po sebe a viac im vyhovuje život na ulici. Našich klientov poznáme a snažíme sa im zabezpečiť to čo potrebujú, aby naďalej mohli viesť samostatný a dôstojný život. Nie každý klient je ale ochotný s nami spolupracovať a tak sa stáva, že napriek našej snahe ostávajú títo ľudia „akoby nepovšimnutí“. Ide však o dlhodobú prácu a ako uvádzajú i odborníci ide o problém nie len nášho mesta, nie len nášho regiónu, ale o problém celosvetový. Každodennou prácou s týmito ľuďmi sa snažíme zabezpečiť znižovanie počtu ľudí bez domova, ktorí si nedokážu sami zabezpečiť najzákladnejšie životné potreby. Krízovú sociálnu službu poskytujeme na Bratislavskej ul. č. 22 v budove, ktorá vyžaduje vzhľadom na svoj vek zvýšené investície do údržby, prípadne opravy budovy. V roku 2017 sa podarilo vyčleniť finančné prostriedky v sume 15752,54€ a zrealizovať nevyhnutné, drobné stavebné úpravy – sanáciu omietok vo viacerých izbách, sanácia podláh v ženskej časti ubytovne, renovácie sociálnych zariadení v mužskej časti, maľovanie. Tiež sme zakúpili novú posteľnú bielizeň, novú práčku, nakoľko starú už nebolo možné opraviť, zabezpečili sme germicídny žiarič, potrebný na dezinfekciu priestorov a iné drobné veci potrebné k chodu a prevádzke zariadenia.

Tab 11 - Využitie Nocľahárne v roku 2017

Počet klientov, ktorí požiadali o ubytovanie v priebehu roka 2017		16
Počet klientov k 31.12.2017		15
Z toho veková štruktúra (počet k 31.12.2017)	19 – 25 rokov	0
	26 – 39 rokov	1
	40 – 62 rokov	10
	63 – 74 rokov	4
Z toho (počet k 31.12.2017)	muži	11
	ženy	4

Tab 12 – Nocľaháreň

	2017
Počet zamestnancov	3
Počet ubytovaných (v priebehu roka)	32
Príjem od ubytovaných	7.389,20 €
Dotácia z MPSVaR	24 480,00 €
Vrátená dotácia za rok 2017	1 749,85 €
Rozpočet v roku 2017(upravený)	76 660,00 €

Nakoľko sa ekonomike Slovenska v roku 2017 opäť darilo, znížil sa počet uchádzačov o zamestnanie a taktiež aj občanov poberajúcich dávku v hmotnej núdzi. Napriek tejto skutočnosti sme aj v roku 2017 pokračovali s organizovaním aktivačných prác formou menších obecných služieb pre obec. Vo väčšine prípadov sa jednalo o najodkázanejšie skupiny občanov a občanov veľmi ťažko umiestniteľných na trhu práce. Aktivačné práce sme v roku 2017 vykonávali len v súlade so zákonom 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi a to z dôvodu, že sa nám nepodarilo nájsť potrebný počet UoZ, ktorí sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie a zároveň poberajú dávku v hmotnej núdzi a splnili podmienky určené zákonom 5/2004 o službách zamestnanosti. Mesto Pezinok podľa § 12 Zákona 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi uzatvorilo Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec s uchádzačmi o zamestnanie, ktorí nespĺňali podmienky na podpísanie Dohody s ÚPSV a R. V tejto aktivite bude Mesto Pezinok pokračovať aj v roku 2018. Mesto Pezinok uzatvorilo s ÚPSVa R Dohodu o podmienkach vykonávania aktivačných prác na základe § 10 Zákona 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi. V rámci tejto dohody si poberatelia dávky v hmotnej núdzi odpracovali svoju základnú dávku.

Cieľom realizovania uvedených aktivít bolo zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených UoZ a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku, čo je pre občana okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do spoločnosti. Nezanedbateľná je aj možnosť zlepšenia finančnej situácie rodiny. Ak UoZ absolvuje niektorý z uvedených programov a preukáže ozajstný záujem o prácu a určitú zručnosť, má vysokú šancu reálne sa zamestnať.

Aktivační pracovníci boli zaraďovaní najmä na údržbe a zlepšovaní životného prostredia v meste, išlo najmä o úpravu a čistenie detských ihrísk, údržbu chodníkov, verejných priestranstiev a pod., ďalej boli prideľovaní na jednotlivé základné a materské školy, na štadión.

Celkovo bolo v roku 2017 zaradených do aktivačných prác formou menších obecných služieb pre obec a dobrovoľníckej služby 28 UoZ.

V roku 2017 sme využívali aj iné nástroje aktívnej politiky a to najmä dohody s ÚPSVaR na základe § 50j zákona 5/2004 o službách zamestnanosti. Takto sme zamestnali spolu 2 UoZ. Obidvaja boli na pozícii koordinátor aktivačných prác podľa § 10 zákona 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi.

Tab 13 - Počet UoZ zaradených do aktivačných prác

	Spolu
Počet UoZ podľa § 12 zákona 417/2013	11
Počet UoZ podľa § 10 zákona 417/2013	17
Spolu podpísaných zmlúv	28

Spolupráca

Dnes si už len ťažko predstavíme prácu alebo zamestnania, ktoré by nevyžadovali nejakú formu spolupráce. Pri riešení problémov a zabezpečovaní sociálnej pomoci je vždy potrebná pomoc a spolupráca, zamestnancov oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti s ostatnými oddeleniami mestského úradu, ale samozrejme aj spolupráca s inými inštitúciami, lekármi, školami, organizáciami, združeniami či jednotlivcami. Aj vďaka takejto spolupráci sa darí lepšie plniť úlohy a riešiť problémy, s ktorými sa pri našej každodennej práci stretávame. Vývoj v oblasti sociálnej práce podlieha značnej dynamike,

tak i práca a dianie na našom oddelení sa neustále mení, vyvíja a podlieha neustálym zmenám.

V priebehu roka 2017, okrem už spomínaných aktivít a úloh, ktoré sme priebežne plnili v rámci bežných každodenných pracovných povinností oddelenia, za významné považuje pokračovanie spolupráce so spoločnosťou Tabita s.r.o. v oblasti vypracovania a implementácie kvality podmienok sociálnych služieb, pokračovanie dvoch národných projektov cez Implementačnú agentúru MPSVaR : terénnej sociálnej práce a podpory opatrovateľskej služby, pokračovanie aktívnej spolupráce s organizáciou Armáda spásy.

V priebehu roka 2017 sme spolupracovali v oblasti neplnenia povinnej školskej dochádzky so ZŠ s MŠ Orešie 3, so Spojenou školou Komenského Pezinok, so ZŠ Na bielenisku, so ZŠ Kupeckého, ZŠ Jelenia Bratislava, s ÚPSV a R s Oddelením SPO a SK a s Oddelením štátnych sociálnych dávok, s orgánmi činnými v trestnom konaní a Okresnou prokuratúrou. V oblasti prevencie neplnenia povinnej školskej dochádzky sme pokračovali v spolupráci s príslušníkmi Mestskej polície. Okresná prokuratúra tiež v roku 2017 uskutočnila rozsiahlu kontrolu spisovej dokumentácie nášho oddelenia, čo sa týka stavu zákonnosti postupu a rozhodnutí Mesta Pezinok v konaniach o odkázanosti na jednotlivé druhy sociálnych služieb, odkázanosti na sociálnu službu po zmene stupňa odkázanosti, v konaniach o povinnosti zaopatrených plnoletých detí, alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu s prioritným zameraním na opatrovateľskú službu. Výsledok kontroly bol obsiahnutý v protokole o vykonaní previerky doručený p. primátorovi mesta Pezinok s konštatovaním, že zo strany Prokuratúry neboli zistené žiadne porušenia hmotnoprávných ani procesnoprávných predpisov, ani nijaké ďalšie pochybenia, ktoré by si vyžadovali prijatie niektorého z prokurátorských opatrení.

V oblasti pomoci v hmotnej núdzi sme spolupracovali so všetkými pezinskými základnými školami, Spojenou školou Komenského Pezinok, s MŠ Za hradbami, s MŠ Vajanského, MŠ Bystrická, MŠ gen. Pekníka, s ÚPSV a R s Oddelením pomoci v hmotnej núdzi.

V oblasti zamestnanosti sme spolupracovali s ÚPSV a R s Oddelením služieb zamestnanosti, s Mestským podnikom služieb, so základnými a materskými školami, so Zariadením opatrovateľskej služby.

Spolupracovali sme aj s Detskými domovmi, kde sú umiestnené deti z Pezinka - Detský domov Harmónia Bratislava, Levice, Studienka, kde sme vykonávali osobné návštevy, taktiež so zariadeniami sociálnych služieb a zariadeniami Sociálno-právnej

ochrany detí – Reedukačné centrum Bačkov, Reedukačné centrum Trstín, Zariadenie pre maloleté matky Zlaté Moravce.

Pri sanácii rodinného prostredia sme spolupracovali s neziskovou organizáciou Kľúč.

Pri poskytovaní starostlivosti o seniorov sme nadviazali spoluprácu so Strednou odbornou školou pedagogickou v Modre. Žiačky tejto školy pomáhajú v Zariadení opatrovateľskej služby pri výkone opatrovateľských úkonov, čím si precvičujú nadobudnuté vedomosti o starostlivosti seniorov priamo v praxi a tým zároveň pomáhajú našim zamestnankyniam ale aj našim seniorom.

Pri vybavovaní umiestnení občanov v sociálnej núdzi na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb je nevyhnutná spolupráca s praktickými lekármi, ale aj odbornými lekármi z rôznych nemocníc najčastejšie z Bratislavy, ďalej pri zabezpečovaní posúdenia o odkázanosti na sociálnu službu a pri umiestňovaní ľudí do DSS, ZpS, Špecializovaných zariadení je nevyhnutná spolupráca s VÚC Bratislava a tiež so zariadeniami.

V Meste Pezinok aktívne pracuje viacero miestnych organizácií, osôb so zdravotným znevýhodnením, napríklad: Slovenský zväz telesne postihnutých, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska ZO Pezinok, Dia Bozin Pezinok, Liga proti rakovine SR Klub VENUŠA Pezinok, Živena, spolok slovenských žien MO Pezinok, Centrum pre rodinu MAMATATAJA, Lions klub Pezinok, s ktorými Mesto udržiava partnerské vzťahy. Tieto organizácie nie sú napojené priamo na rozpočet Mesta, ale môžu každý rok podať žiadosť o dotáciu v zmysle VZN č. 4/2013, ktorým sa určujú podmienky rozdelenia účelových finančných prostriedkov pre oblasti sociálnej pomoci, kultúry a športu z rozpočtu Mesta Pezinok.

Vďaka materiálnej podpore rôznych neziskových organizácií ako sú Centrum pre rodinu, Charita Modra, ale i množstva ďalších občanov nášho mesta, ktorí sú ochotní nezištne pomôcť tým najodkázanejším, sme mohli poskytnúť čisté ošatenie, poskytnúť potravinové balíčky pre odkázané rodiny s deťmi, ale i jednotlivcov. Občianske združenie Srdce pre Teba zabezpečilo počas Vianočných sviatkov pre ľudí bez domova, žijúcich v Nocľahárni kapustnicu, drobné darčeky a tiež prispeli k Vianočnej atmosfére osobnými rozhovormi s ubytovanými.

Zámerom práce Oddelenia školstva a sociálnej starostlivosti bolo aj v roku 2017, aby potreby občanov boli vhodnou formou pomoci a starostlivosti uspokojené a viedli k podpore občana v jeho nezávislom a zmysluplnom živote.